

2024-10-31 Nr. NV-2887

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-24-1035(2) TAIS-24-2438(4)		DĖL VYRIAUSYBĖS 2018 M. GRUODŽIO 19 D. NUTARIMO NR. 1315 „DĖL ATLYGINIMO UŽ VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS TRANSPORTO KOMPETENCIJŲ AGENTŪROS TEIKIAMAS ADMINISTRACINES PASLAUGAS DYDŽIO NUSTATYMO (APSKAIČIAVIMO) METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas 2023-12-31	<i>Susisiekimo ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2024-08-13	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Poreikis priimti Nutarimą grindžiamas siekiu įgyvendinti Aviacijos įstatymo ir Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo pataisas, kuriomis nustatyta, kad VŠĮ Transportų kompetencijų agentūros (toliau – Agentūra) paslaugos savikainos (išlaidų) dydis turi būti pagrindžiamas Agentūros strateginiame veiklos plane patvirtintais sąnaudų dydžiais ir numatomos teikti konkrečios paslaugos galimų sąnaudų apskaičiavimu. Atlyginimo dydžio nustatymo (apskaičiavimo) metodiką nustato Vyriausybė, o konkrečius jo dydžius, vadovaudamasis šia metodika, tvirtina susisiekimo ministras arba jo įgaliota institucija ar įstaiga. Šiuo metu Metodika neatitinka įstatymo lygmeniu įtvirtinto paslaugos savikainos (išlaidų) dydžio apskaičiavimo ir nustatymo principo, nes paslaugos savikainos (išlaidų) dydis grindžiamas vadovaujantis Agentūros praėjusių finansinių metų materialinių ir darbo sąnaudų, patirtų teikiant konkrečią paslaugą, detalizavimu.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Projektu siūloma pakeisti Metodikoje numatytą Agentūros sąnaudų paskirstymo ir atlyginimo už teikiamas administracines paslaugas dydžio nustatymo (apskaičiavimo) tvarką ir patvirtinti naują Metodikos modelį: įvesti vienodą sąnaudų paskirstymo sistemą visiems finansavimo šaltiniams; skaičiavimams naudoti Agentūros strateginiame veiklos plane patvirtintus ateinančių metų sąnaudų dydžius; taikyti sumokėtų lėšų gražinimo (susigrąžinimo) mechanizmą n+2 metais, atsižvelgiant į faktines sąnaudas ir paslaugų kiekius; įtvirtinti konsultacijas dėl sąnaudų dydžių su Agentūros paslaugų gavėjais; vadovautis gerąja tarptautine praktika, kuri plačiai taikoma aviacijos sektoriuje.

Pagrindiniai skirtumai tarp galiojančių Metodikos principų ir Projektu siūlomo modelio.

Eilės Nr.	TAIKANT METODIKĄ	PRIĖMUS PROJEKTĄ
1	Atskiros tvarkos sąnaudų paskirstymui skirtingiems finansavimo šaltiniams	Vienoda sąnaudų paskirstymo sistema visiems finansavimo šaltiniams
2	Skaičiavimams naudojami praėjusių metų sąnaudų dydžiai	Skaičiavimams naudojami strateginiame veiklos plane nurodyti ateinančių metų sąnaudų dydžiai
3	Netaikomas paslaugų gavėjų sumokėtų lėšų gražinimo (susigrąžinimo) mechanizmas	Taikomas paslaugų gavėjų sumokėtų lėšų gražinimo (susigrąžinimo) mechanizmas n+2 metais, atsižvelgiant į faktines sąnaudas ir paslaugų kiekius

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

4	Sąnaudos atlyginimų dydžiams skaičiuoti skirstomos į 5 grupes	Sąnaudos atlyginimų dydžiams skaičiuoti skirstomos į 13 grupių
5	Skaičiavimuose nėra atsižvelgiama į suteiktų paslaugų apimtį	Atsižvelgiama į planuojamų ir faktiškai suteiktų paslaugų kiekius
6	Nesikonsultuojama dėl sąnaudų dydžių	Konsultacijos su klientais iki Agentūros strateginio veiklos plano patvirtinimo
7	Nesiremiama jokia tarptautine praktika	Vadovaujamas gera tarptautine praktika, kuri plačiai taikoma aviacijos sektoriuje (<i>Eurokontrolė</i>)

Pažymėtina, kad Metodika yra tik taisyklių rinkinys, kaip turi būti priskiriamos sąnaudos ir apskaičiuojamos paslaugų kainos, o pačius dydžius kasmet tvirtins susisiekimo ministras ar jo įgaliota institucija ar įstaiga, taip pat bus vykdomos konsultacijos su paslaugų gavėjais dėl sąnaudų dydžių. Galutiniai įkainiai priklausys nuo konkrečių skaičiavimams naudojamų įvesties duomenų, t. y. ateinančių metų Agentūros strateginiame veiklos plane nurodytų sąnaudų dydžių ir klientų planuojamo išigyti konkretios paslaugos kiekio. Pagal klientų pateiktus paslaugų poreikius bus planuojamas darbuotojų skaičius ir kitos priemonės, reikalingos sklandžiai teikti paslaugas.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Anot rengėjų, Metodikos pakeitimai aptarti ir suderinti su Agentūros klientais – pramonės atstovais (Nacionaline aviacijos asociacija LAVIA, Civilinės aviacijos asociacija, Lietuvos aeroklubu ir stambiausiais nepriklausomais klientais (Heston Airlines, UAB, ir UAB „Seagull Aviation“).

Projektas pakartotinai buvo teiktas išvadoms gauti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Finansų ministerijai, Teisingumo ministerijai, Lietuvos aeroklubui, Lietuvos transporto saugos administracijai, Vidaus reikalų ministerijai, Agentūrai, Civilinės aviacijos asociacijai ir Nacionalinei aviacijos asociacijai LAVIA. Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos transporto saugos administracija ir Agentūra pastabų dėl Projekto neturėjo. Anot Susisiekimo ministerijos, Projektas ir argumentai dėl pastabų, į kurias nebuvo atsižvelgta, darbo tvarka suderinti su Teisingumo ministerija ir Finansų ministerija.

Civilinės aviacijos asociacija, Nacionalinė aviacijos asociacija LAVIA ir Lietuvos aeroklubas per nustatytą laiką išvadų dėl pakartotinai pateikto derinti Projekto nepateikė.

Po svarstymo 2024 m. rugpjūčio 13 d. tarpinstituciniame pasitarime Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas.

Taip pat buvo atliktas Agentūros populiariausių paslaugų įkainių pokyčio preliminarus modeliavimas palyginant šiuo metu taikomus paslaugų įkainius su galimais įkainiais patvirtinus Projektu siūlomą modelį (informacija pateikta lydraštyje). Skaičiavimai atlikti remiantis 2024 m. sąnaudų baze ir faktiniu šiais metais suteiktų paslaugų kiekiu. Iš pavyzdžių matyti, kad paslaugos kainos pokytis tiesiogiai susijęs su paslaugų kiekiu, t. y. jei perkama daug tam tikros rūšies paslaugų, tai daugiau specialistų darbo laiko skiriama tai sričiai ir atitinkamai priskiriama daugiau sąnaudų, kas ir lemia paslaugos kainos pokytį. Tačiau pažymėtina, kad modeliuojant kainų pokytį stebimas tam tikrų paslaugų kainų mažėjimas (pvz., 2024 metais išduoti 7 specialieji leidimai skrydžiui ir leidimai skristi, kai orlaivio maksimali sertifikuota kilimo masė didesnė kaip 20 000 kg, todėl šiai paslaugai teikti specialistai sugaišo nedaug savo darbo laiko ir pagal siūlomą kainų apskaičiavimo modelį ši paslauga būtų kainavusi 3 kartus pigiau).

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvada be pastabų.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Arvydas Nevas

Ekonomikos politikos grupė, patarėjas